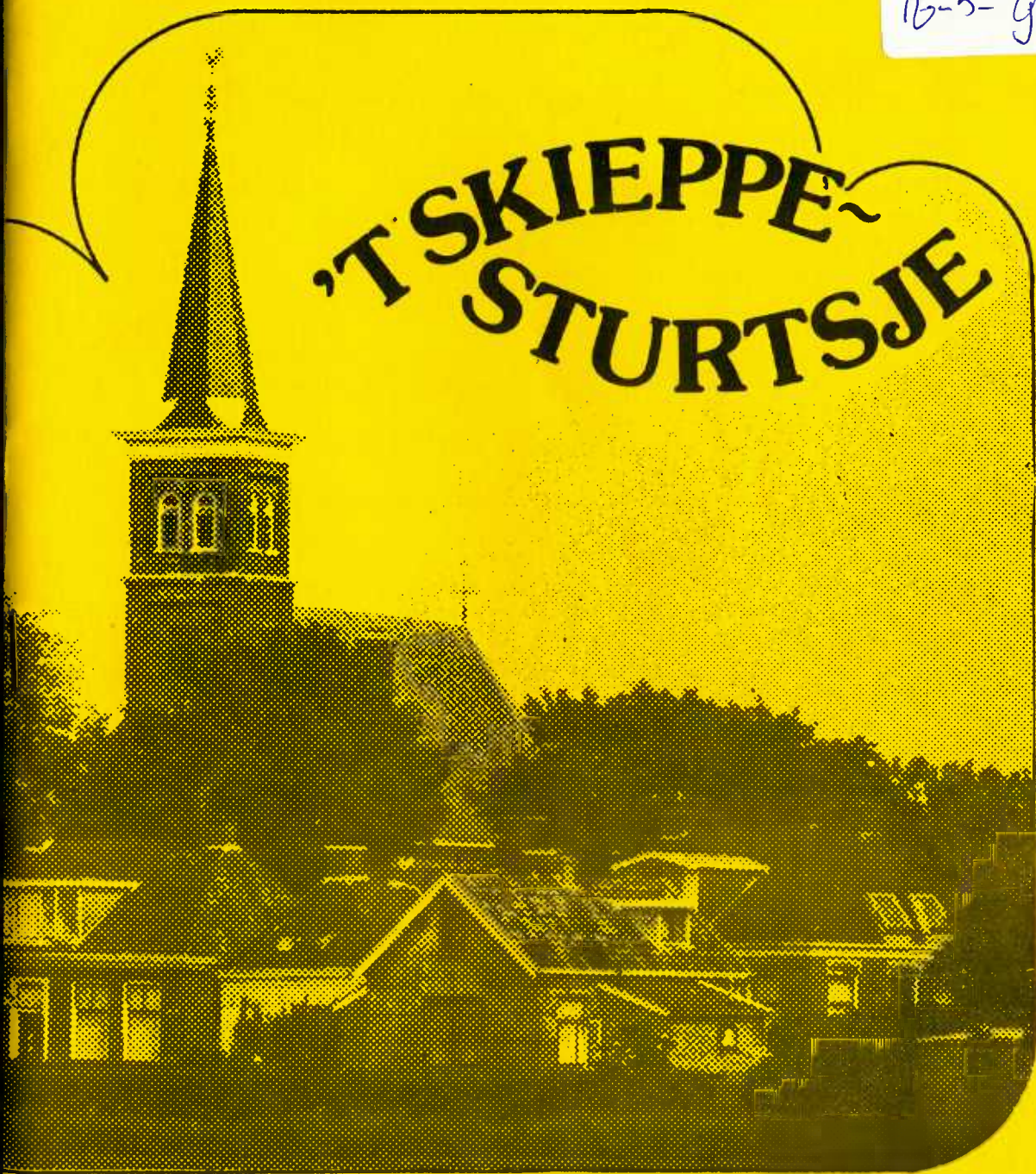

16-5-89

'T SKIEPPE STURTSJE

doarpskrante fan tsjerkwert e.o.

REDAKSJE : Ineke Feenstra-Sijbesma tel. 9277
Sytske Dijkstra-Bouwhuis tel. 2968
Richtje Speerstra-Bakker tel. 2635
Phün van den Berg-Blokker tel. 4056
Gerben Wijnja tel. 9348

Typewurk : Gjettje Dijkstra-van der Veen
Stencilwurk: Redaksje

Omslach: Albert van Lingen jr. , Wergea

Redaksje-adres: Ineke Feenstra, Singel 2,
8765 LL Tsjerkwert.

Bankrelaasje: Rabobank Bolsward; gironr. 85.68.29
t.n.v. Rabobank Bolsward rekno.
3087.56.800 t.g.v. It Skieppesturt-
sje, Tsjerkwert.

FOARWURD FAN DE REDAKSJE

Achte lêzers,

De hjerst hat de simmer te hôf brocht mei oerstjoere rein-
-en heilbuien. In simmer dy't der wêze mocht. Is it dêrom
dat der dit jier wer mear boaten de trekfeart delkamen?
Fan 15 maart oan 'e hjerstfakânsje ta telde frou Brandsma,
ûs doarpsbrêgewipster, al 7080 boaten en noch hieltyd skowe
der boaten troch it brêgegat. Op syn meast ha der 130 boaten
op ien dei Tsjerkwert bylâns fard. Of docht hjirút miskien
blikken dat de Súdwesthoeke as toeristysk-rekreatyf spearpunt
in groeiende belangstelling meimakket en dêr yn'e takomst
noch mear fan profitearje kin? Wy doare dat op basis fan
dizze gegevens net te sizzen. Wol mei hjir sein wurde dat
wy as Skieppesturten oer de hear en frou Brandsma net te
kleien ha: as it kin dan krijt it dyksferkear fan harren
altiten foarrang op de wettersporters en dat meie wy wol
lije.

Mei it oanbrekken fan 'e hjerst komme ek de winterjûnenochten wer oan. As earste neame wy de 11-e novimber. Yn rigen trekke de bern lûd sjongend by de doarren lâns, wylst de ljochtsjende lampionnen oan harren stokjes wiuwe yn'e wyn. In prachtich gesicht yn'e tsjustere jûn; bernestimmen dy't hoar klinke, doarren dy't iepenswaaie, yn'e gong grutte minsken dy't mei goedkarring it fleurich folkje oanheare, glunderjende gesichtsjes as der wat yn'e pûde komt en fierder giet it dan wer. In Sinte-Maarten-tradysje dy't ljocht bringt yn in oars sa noartske novimbermoanne.

Ek fynt it tarieden op it Sinteklazefeest dêmei wer plak ek al soene winkellju grif graach sjen dat soks al folle earder barde. Fier foar de hjerstfakânsje hiene wy de earste reklameboekjes al yn 'e bus. Wurdt it alle jierren betider? Om ús hoecht soks perfoarst net. Alles op syn tiid hear!

In winterjûnenocht sa't Waling Dykstra en dy mannen dat yn âlde tiden belibben kenne wy net mear. Mar as aanst yn it Waltahûs de play-back-sjo wer op'e planken brocht wurdt dan sil it wer heve. Oer it súkses fan ferline jier wurdt no noch wol praat, dat it muzikale talint yn ús doarp kin fêst wer rekkenje op in oerweldigjende belangstelling. It sil ús nij dwaan.

Dat wy yn dit lêste skoft fan it jier elkenien wer goed yn'e gaten hâlde, hat fansels te krijen mei it útrikken fan DE SKIEPPESTURT 1992.

Safier is it lykwols noch net, mar...

Ta beslút winske wy alle lêzers in protte lêswille.

Gerben

Berichten van de dorpsomroeper.

In de voorwinter zijn er dan meestal de jaarvergaderingen van de plaatselijke verenigingen. De besturen hiervan wil ik dan ook Salamo's wijsheid en Job's geduld toe wensen!

En...zij doen het belangeloos. En... een goede opkomst van de leden is dan ook een kroon op het werk van de besturen.

13 Oktober ijs op de autoramen.

Het was de laatste oktoberdag in het jaar 1517 dat een ascetische man in zwart habijt op die ochtend een perkamenten rol met 95 stellingen tegen de afgodsleer op de deur van de slotkerk in Saksisch Wittenburg spijkerde. De grote hervormer veroorzaakte een godsdienstige, culturele en politieke explosie zijn naam was Maarten Luther.

Een man die het destijds al zei: " Als ik wist dat morgen de wereld zou vergaan, dan zou ik vandaag nog een boom planten."

De oktobermaand was in de Bilt met een gemiddelde etmaaltemperatuur van 8 graden Celcius het koudst sedert 1974. Landelijk viel er 105 mm regen, waarmee we de natste oktobermaand sinds 1981 beleefden.

De herfst: een tijd van tekenen en signalen. Verwelkende bloemen en vergelende bladeren tekenen het afscheid van de zomer in veld en tuin. En men verstaat de tekenen van wat voorbij gaat. Ze wijzen hem nu eenmaal terug op zichzelf en dan vooral de oudere mens in zijn herfsttij!

Uit het weekblad Timotheüs van het jaar 1905 uit het nr. van 28 oktober van dat jaar het volgende:

HERFSTSTILTE.

De lieflijke zomerdagen liggen weer achter ons.
De oogst is binnengehaald en in de winterschuren
weg geborgen.

In de naakte boomen laat geen vroolijk vogeltje
zijn lustig lied meer trillen.

Op de vale weiden wordt het geblaas der lammeren niet
meer gehoord. Op de bouwakker verneemt men niet meer
het blij gezang van de jonge boer.

Stilte daalt neer op de aarde.

Rustige rust, na de tijd van zwaren arbeid: stilte
slechts gestoord door felle najaarsstormen; stilte
slechts verbroken door gierende windvlagen, door
regen en hagelgekletter.

"'t Wordt buiten zoo stil, zoo ongezellig, zoo guur"
hoor ik zeggen; en ge laat uw wandeling na.

Het gure najaar! Ja. er is iets van waar, maar toch..
laat men u niet wijsmaken dat de natuur in het najaar
haar schoonheid geheel verloren heeft; laat men u
uw wandeling niet roven door sombere voorspiegelingen
luister liever naar het geen onze Nicolaas Beets
de natuurkenner bij uitnemendheid, heeft durven
zingen in zijn "Najaarslied":

Ik ken geen schoner kleuren dan die van 't hollandsch
bosch.

In bruinen najaarsdoo; Ik ken geen zoeter geuren,
dan die in't droge mos, uit geelroode eikenbladeren
en varenkruid, dat bloeit,

Ik ken geen schooner luchten, dan waar de herfst mee
praalt, als't zonlicht nederdaalt en dorpen en
gehuchten in gouden kleuren maalt.

Misschien geen beter tijd om u eens in de natuur
te verdiepen, dan juist nu, in de herfst!

Thans zijn er geen rijtuigen, wier wielgeratel,
geen automobielen, wier tuf-tuf u onophoudelijk
onaangenaam aandoet, of doet opschrikken.

Gij ziet nu geen ijdel toiletvertoon, geen pralend
deftig-doen, waardoor uw geest telkens weer naar het

aardsche gedoe wordt teruggeleid. Thans geen druk
pratende heeren, geen lachende dames, geen schreeu-
wende kinderen die uw aandacht afleiden.

Daarom lezers! Verzuim uw wandelingen minder dan
ooit!

't Is nu stil buiten, heel stil, in deze stilte
spreekt de stem van Gods eeuwige natuur. In deze
stilte spreekt de stem uwer onsterfelijke ziel.

In deze stilte leert gij uzelf begrijpen, leert
gij verstaan wat u onduidelijk was, want het wordt
verhelderd en opgehelderd.

Daarom: als bezorgheid ons kwelt, of verdriet ons
pijnt, als wij versche krachten behoeven voor de
arbeid laten wij dan uitgaan naar de stilte, en
eerbiedig luisteren naar haar stem!

Want gij weet het en gij gevoelt het:

God laat u niet alleen! Hij helpt, sterkt en troost
U! En zoo Hij nabij u is, voor wat, voor wien zoudt
gij nog vrezen?

To zover uit het weekblad Timotheüs van 28 oktober
van het jaar 1905.

Waar ik ditmaal wil eindigen met het volgende
"De waarde van het leven wordt niet bepaald door
wat we hebben of wie we zijn, Maar.....door wat
we doen."

Wederom van huis tot huis de hartelijke groeten!

van de dorpsomroeper.

HERFST.

Het Nederlandse Rode Kruis

De afdeling Wûnseradiel van het Ned. Rode Kruis houdt op donderdag 17 december van 14.30 uur tot ong. 17.00 uur haar jaarlijkse kerstviering. Dit jaar wordt deze viering gehouden in de GEKROON-DE ROSKAM te Witmarsum.

Omdat het Rode Kruis in 1992 125 jaar bestaat heeft deze viering een extra feestelijk tintje.

Aan het programma gaat een kerstviering van ds. de Bue vooraf. Verder staan er koor, samenzang en muziek, samen gezellig thee en koffie drinken, en na de pauze Bingo op het programma.

Iedereen die er behoefte aan heeft er eens een middagje tussen uit te zijn in deze donkere dagen is van harte welkom. Meldt U even bij de plaatselijke kontaktpersoon (hieronder vermeld) dat U van plan bent deze viering bij te wonen. Er wordt dan op U gerekend!

Mocht u slecht ter been zijn of anderzins problemen met het vervoer hebben, dan regelt de kontaktpersoon het vervoer voor U.

Als U even laat weten dat U komt dan krijgt U van de kontaktpersoon een programma.

De kontaktpersoon op het dorp is T. Breeuwsma.
Tel. 3485

Achte ynwenners fan Tsjerkwert, Dedzjum en omkriten.

De "Nationale Kollekte Geestelijk Gehandicapten" hat it moaie bedrach fan f.508,40 opbrocht.
Jimme allegearre tige tank foar jim bydrage.

In hertlike groet fan

Rens Bakker.

Dagverzorging voor ouderen in Aylva State.

Het is alweer bijna 3 jaar geleden dat de dagverzorging in Aylva State te Witmarsum van start is gegaan. U heeft er vast wel eens iets over gehoord. Graag willen we U langs deze weg wat meer over de dagverzorging vertellen.

Elke woensdag komen er ongeveer 10 ouderen naar Aylva State om daar de dag met elkaar door te brengen. Voor wie is de dagverzorging nu precies bedoeld?

De dagverzorging is bedoeld voor zelfstandig wonende ouderen vanaf + 65 jaar, die wonen in de gemeente Wûnseradiel. Zo komen er o.a. mensen uit Witmarsum, Pingjum, Arum en Makkum. Het gaat dan om ouderen die bijvoorbeeld slecht ter been zijn en hierdoor weinig de deur uit komen. Of wanneer men weinig kontakten (meer) heeft, kan de dagverzorging een uitkomst bieden. Ook is het bedoeld voor ouderen die wat vergeetachtig worden of om de verzorgende familieleden op deze manier een dag in de week de zorg uit handen te nemen.

Daarnaast is dagverzorging ook bedoeld voor ouderen die op de wachtlijst van een verzorgingshuis staan, maar nog niet geplaatst kunnen worden.

U wordt 's morgens opgehaald door de taxi en tegen tien o'clock drinken we met elkaar koffie en een stuk koek valt er goed in. Er valt altijd heel wat bij te praten, want je krijgt een goede band met elkaar. Na de koffie wordt er voorgelezen uit de krant, of een gedicht of een mooi verhaal uit een goed boek. Voor het eten doen we vaak ook nog een spel met de hele groep. Om twaalf uur gaan we eten, erg lekker en uitgebreid. Na het eten wordt er soms even gerust en bij mooi weer wandelen wij een blokje om.

's Middags doen we gezelschapsspelen zoals rummikub, scrabble, mens erger je niet of eens een potje dammen. Ook wordt er wel bingo gedaan. Een andere keer worden de kelen op de proef gesteld en zingen we Friese liedjes of oude liedjes van vroeger, dit alles onder het genot van een kopje thee. Soms nodigt de dagverzorging iemand uit om informatie te geven over bijvoorbeeld voeding, medicijngebruik

aanpassingen in de woning of de mogelijkheden van het Groene Kruis.

Om drie uur 's middags gaat iedereen naar de gymnastiek. Om kwart voor vier komt de taxi om de mensen naar huis te brengen en gaat iedereen tevreden en voldaan naar huis. Kortom een dag om elke week weer naar uit te zien!

De aanmelding voor de dagverzorging kan plaatsvinden via uw huisarts, de bejaardenzorg, wijkverpleging, indikatiekommissie, de dagbehandeling, het RIAGG, het maatschappelijk werk of via de kerk. Ook kunnen familie of burens of de oudere zelf de aanmelding doen.

Wilt u na het lezen van dit artikel graag meer informatie of zou u graag de dagverzorging willen bezoeken, dan kunt u contact opnemen met:

Rita de Boer,

Funktionaris dagverzorging

p/a Verzorgingshuis Huylckenstein

Eekwerdlaan 1

8701 LT Bolsward Tel. 05157-4845 (op donderdag
bereikbaar)

Bêste Skieppesturtlêzers,

Wy woene ús efkes foarstelle.

"Wy" Dries Koster en Gea Siesling, binne 1 july op Sylroede 11 kommen te wenjen.

Gea is administratyf meiwerkster op it Gysbert Japicx College (foarhinne LTS) yn Boalsert en ik wurkje as 2de man by de Welkoop ek yn Boalsert.

Wy hawwe it hjir al tige nei't sin en hoopje hjir mei in soad plesier te wenjen.

Wa sin yn in bakje hat komt mar ris del.

Groetnis Gea en Dries
Sylroede 11

Voor de jeugd.

Hallo allemaal,
Dit keer weer eens een soort puzzel, 'k ben benieuwd
of jullie die op kunnen lossen.
Stuur die maar weer in als je het voorelkaar hebt,
dan valt er misschien weer een prijsje uit te delen.
De winnaressen van de vorige oplossing zijn:
Sjoukje Dijkstra en Ruth Stel, die kunnen binnenkort
een prijsje verwachten,
Hadden jullie een prettige herfstvakantie?
Gelukkig was het toen niet zulk slecht weer als nu,
degenen die naar school moeten fietsen moeten wel
hard trappen tegen de wind in. Maar daar worden
jullie flink van, dus trappen maar...

Dàg, tot de volgende keer.

Red.

Zoek bij de woorden uit de 1ste rij woorden uit de
2e rij. Zodat ze samen één woord vormen.

1 vogel	-	rag	11 droog	-	man
2 chocolade	-	yer	12 ezels	-	pege
3 arm	-	som	13 stop	-	slag
4 raam	-	band	14 draai	-	bu
5 spin	-	letter	15 regen	-	doek
6 tafel	-	mukiek	16 hagel	-	oor
7 blad.	-	kooi	17 ijs	-	rek
8 reken	-	koryn	18 limonade	-	orge
9 pop	-	laken	19 stof	-	siro,
10 hoef	-	wyzer	20 papier	-	konta

Bericht van Dorpsbelang Tjerkwerd e.o.

De jaarvergadering zal worden gehouden op 27 november. Inbraak is tegenwoordig aan de orde van de dag.

Je kunt de krant niet openslaan of er staat wel iets in te lezen over inbraak en diefstal in woningen of bedrijven, met alle gevolgen van dien.

In de grote steden komt inbraak veel voor, maar het platteland wordt hierbij ook niet ontzien.

Daarom zal de Rijkspolitie van Bolsward ons op de jaarvergadering voorlichten over maatregelen ter voorkoming van diefstal.

Terzijner tijd krijgt u de agenda van deze avond, en wordt de contributie opgehaald.

Tot ziens op 27 november.

**VOORKOMING
MISDRIVEN**

Een zaak van de politie en u.

Stichting Kinderopvang Zuidwest Friesland.

Littenseradiel, Wûnseradiel, Bolsward, Nijefurd, Gaasterlân/Sleat.

Per 1 augustus 1992 is in Zuidwest Friesland één nieuwe gemeenschappelijke stichting voor kinderopvang van start gegaan.

De Stichting beheert een gastouderbureau, daarnaast onderzoekt het de mogelijkheid om te komen tot de oprichting van een kinderdagverblijf in de regio.

Het gastouderbureau bemiddelt tussen vraagouders, die regelmatig opvang zoeken voor hun kind(eren) in de leeftijd van 0-12 jaar en gastouders die tegen betaling kinderen in hun eigen huis willen opvangen.

Het probeert de kwaliteit en continuïteit van de opvang te bewaken. Bij ziekte, vragen en problemen kunnen ouders een beroep doen op deskundige ondersteuning en begeleiding van de consulenten.

Heeft u belangstelling of wilt u meer informatie dan kunt u dagelijks bellen tussen 8.00 - 16.00 uur naar het gastouderbureau in Witmarsum tel. 05175-2084. Of op donderdag en vrijdag naar de dépendance in Balk 05140- 4852.

"ROEMENIE ROEPT"

Net als vorig jaar houden we ook dit jaar weer een aktie met verloting voor Roemenië.

Het blijkt wel weer dringend nodig te zijn!

Deze keer is de aktie bestemd voor:

1. Een meisjestehuis in Beclean.
2. Psychiatrische inrichting voor volwassenen (zwaargehandicapten).
3. Het grote kindertehuis in Beclean
4. Kindertehuis voor licht gehandicapte jonge kinderen.
5. Enkele kleine dorpen.

Deze aktie is mids december en u krijgt hier nog bericht over.

Er zijn o.a. kleren en schoenen nodig, zou u deze alvast willen bewaren?

Als u hiervoor geen ruimte hebt, kunt u deze alvast brengen bij fam. J. Dijkstra, van Panhuysweg 2.

De kontaktpersoon voor de aktie : "Roemenië Roept" is nu Sytske Dijkstra, voorheen was dit mw. Meiny Romkema.

Voor inlichtingen kunt u altijd bellen. tel. 2968.

ROEMENIE ROEPT !

ROEMENIE ROEPT !

Verenigingenseizoen.

Hoewel de besturen de as van het verenigingswerk zijn, kunnen de verenigingen niet zonder hun leden.

Hieronder volgt een lijstje van alle verenigingen in Tjerkwerd, waarvan u de nadere gegevens kunt vinden in de Gemeentegids van Wûnseradiel.

Verenigingen Seizoen '92,93.

./././././././././././././././././.

Vereniging voor Dorpsbelang.

Contactadres: Aggie Ouderkerken tel. 9224

Voorzitter: Leen Huisman

Penn.m. : Ids Schukken

Secretaris: Aggie Ouderkerken

Lolle Hylkema, Hanny Gaastra, Bouwe Huitema,

Richtje Speerstra.

Stichting Bestuur It Waltahûs.

Contactadres: Sjoerd Gaastra tel. 9517

Voorzitter: Rients van Buren

Penn.m. : Jaap van Lingen

Secretaris: Sjoerd Gaastra

Leden: Gerben Dijkstra, Haye Huitema,

mw. A. Gietema-van Wieren, mw. J. volbeda.

Beheerder: Roelof de Jong.

Oranjevereniging.

Voorzitter: Sarie de Boer

Secretaresse en contactadres: Toos Buma tel. 9106

Sportvereniging: Kaatssport.

Organisatie: Jan Dijkstra

Ids Schukken

C.B.S. de Reinbôge.

Voorzitter: mw. Titia Hylkema

tevens contactadres tel. 2862

Penn.m.: Elly de Groot

Secretaris: Johannes Dijkstra

Peuterspeelzaal It Pjuttehonk.

Leidster: Richtje Speerstra-Bakker

Voorzitter: Laila Balkema

Penn.m. : Gjettje Dijkstra

Secretaris: Tea Huitema

tevens contactadres tel: 9595

Leden: Rieky Dijkstra, Anje Heeres

Begraffenisvereniging De Laatste Eer.

Voorzitter: O.J. Postma tel.2613

Penn.m. : O.S. Postma

Secretaris en bode: P. Tolsma

Bestuursleden: P. Poelstra, A. Gietema

M.B.V.O.: Meer bewegen voor ouderen.

Leidster: mw. L. Schakel

Bestuur: Mw. A. v.d. Wal-v.d.Schuit

Mw. C. Postma-Heeres

Mw. B. Kuipers

Kerkkoor Tjerkwerd-Dedgum.

Dirigente: mw. Janny Veenstra

Voorzitter: mw H. Gaastra

Penn.m. : mw. A. Gietema-Hoekstra

Secretaris: J. Nota tel. 9499

Bestuursleden: C. Hofstra , S. van Dijk

Dorpskrant It Skieppesturtsje.

Secretariaat: Ineke Feenstra tel. 9277

Redactie: Ineke Feenstra-Sybesma

Sytske Dijkstra-Bouwhuis

Richtsje Speerstra-Bakker

Phün v.d. Berg-Blokker

Gerben Wijnja

Bejaarden soos.

Contactadres Alie Mekking tel. 9393

Corry Postma- Heeres, Sarie de Boer

Alie Mekking.

Chr. Jeugdclub.

Leidsters: Epie Wijngaarden tel. 9761

Sytske Dijkstra

Leider : Joop Nota

IIsclub Tsjerkwert.

Starter: Anne de Boer

Voorzitter: Johan Velting

Seretaris: Johanna Bakker tel. 3197

Penn.m. : Agatha Witteveen

Bestuursleden: Bernhard Algra, Bert Miedema

Sieko Postma, Broer Dijkstra

Vrouwenvereniging Martha-Maria.

Presidente: Mw. A. Kroontje-Kooistra

Alg. Adj. : Mw. U. Bakker-van Rijs

Penn.m. : Mw. T. Miedema-Posthumus

Secretaresse: mw. B. Bakker-Poelstra tel. 9584

Penn.m. 2e: mw. T. Breeuwsma-Crossen

Muziekvereniging Eensgezindheid.

Dirigent: Roelof Bakker

Voorzitter: Siety Wiersma

Penn.m. : Akke de Haan

Secretaris: Evert Bakker tel. 9102

Bestuurslid: Minke van der Schaaf

Groene Kruis.

Afgifte magazijn: Coby Hofstra, Waltaweg 51,
tel. 9471

Biljartclub H.T.S.

Voorzitter en contactpersoon G. Hofstra, tel. 9

Penn.m. : W.W. Meinsma

Kaartclub.

Voorzitter: M. Ydema

Secretaris: Mw. R. Bruinsma-Tensen tel. 9495

E.H.B.O.

Voorzitter: Mw. H. Twijnstra-Terpstra

Penn.m. : Mw. Akke de Haan

Secretaris: Mw Alie Mekking tel 9393

Jongerenkoor Con Spirito.

Contactadres: Fr. Schakel tel. 9243

Voorzitter: B.R. Bakker

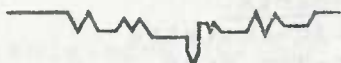
Penn.m. : Ineke Wiersma

Secretaris: Herke Bakker

Dorpsomroeper Freerk Schakel voor al uw bood-
schappen en mededelingen in uw dorp. Tel. 9243

GGD

ZUIDWEST FRIESLAND

GESLACHTSZIEKTE?

INFOBANDJE

058 - 133013

PERSBERICHT!

Geslachtsziektebestrijding voor Friesland

GGD START MET SPREEKUUR GESLACHTSZIEKTEN.

De GGD Zuidwest Friesland begint op 6 oktober a.s. met een spreekuur voor geslachtsziekten oftewel sexueel overdraagbare aandoeningen (SOA). Mensen die vermoeden dat ze een vorm van SOA hebben, kunnen voor advies hierover terecht bij de GGD Zuidwest Friesland, Stationsstraat 5 in Sneek. Ook kan men hier voor behandeling doorverwezen worden. Aan dit gesprek of de eventuele behandeling zijn geen kosten verbonden. De spreekuren zijn op de 1e en 3e dinsdag van elke maand tussen 13.30 en 16.30 uur. Mensen kunnen hiervoor een afspraak laten maken met sociaal-verpleegkundige mw. Ine van Atteveld (tel. GGD Zuidwest Friesland: 05150 - 89555).

Men kan met vermoedens en/of vragen over SOA en AIDS natuurlijk terecht bij de huisarts. Dat is bij de meeste gezondheidsvragen de eerst aangewezen. Toch zijn er mensen die niet voor deze stap willen (of durven) kiezen. Voor hen wordt dit spreekuur gehouden. Hier kan men gratis en anoniem informatie en advies krijgen of eventueel voor behandeling doorverwezen worden. Dit nieuwe afspraken-spreekuur in Zuidwest Friesland staat open voor iedereen.

Sexueel overdraagbare aandoeningen komen nogal eens voor en er bestaan veel misverstanden over. Eén op de zes jongeren loopt een SOA op voordat hij/zij 25 jaar is geworden. Er zijn op dit moment aanwijzingen dat dit cijfer in de komende jaren nog zal groeien. Mede daarom is door de GGD'en in Friesland een INFOBANDJE gemaakt waar men informatie en advies krijgt over SOA en AIDS. Per jaar bellen meer dan 1000 mensen in Friesland de "Geslachtsziektenlijn" (058 -133013). Deze telefonische informatie blijkt dus duidelijk in een behoefte te voorzien.

Voor een aantal mensen is deze informatie aanleiding om de huisarts of de GGD te raadplegen. De meeste SOA zijn met medicijnen nl. goed te verhelpen. Ook voor anderen is dit belangrijk want "een SOA heb je nooit alleen".

Bericht van de Oranjevereniging.

Zaterdag 28 november om 14.00 u. gaan alle kindhartjes sneller kloppen, want dan mogen we Sinterklaas en 2 van zijn Pieten ontvangen in Tjerkwerd. Hij heeft even tijd vrij kunnen maken want vorig jaar heeft Sinterklaas zo genoten van de muziek en de tekeningen die de kinderen hebben gemaakt, dat hij persè weer hier wilde komen. Dus tot 28 november!

De ledenvergadering van de oranjevereniging is op vrijdagavond 13 november om 20.00u. in het Waltahûs. Komt allen, de koffie staat klaar.

Sa no witte wy ek wat EHBO is.

Dy "wy" dat binne wat ynwenners fan ús doarp, bern en âlderen.

Der waard ús op in jûn yn septimber om 7 oere frege of we "slachtoffer" wêze woene foar de kursisten yn Tsjerkwert en omkriten; healwei achten yn 'e Dépendance wêze.

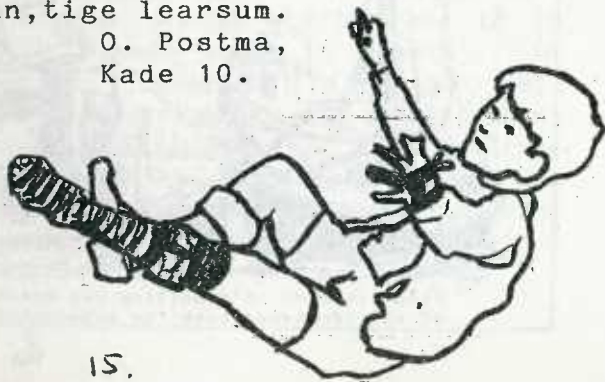
Dat wie in goeien fan it bestjoer!!

De leden dy't nearne erch yn hiene kamen yn ôfwachting fan de "feiten" te stean en de minsken dy't der oan meiwurkje woene ha der ek noch wat fan opstutsen.

Mocht it barre yn 'e takomst dat jim troch Hinke Twijnstra skille wurde om in "ûngemak" yn sêne te setten, altyd dwaan, tige learsum.

O. Postma,

Kade 10.

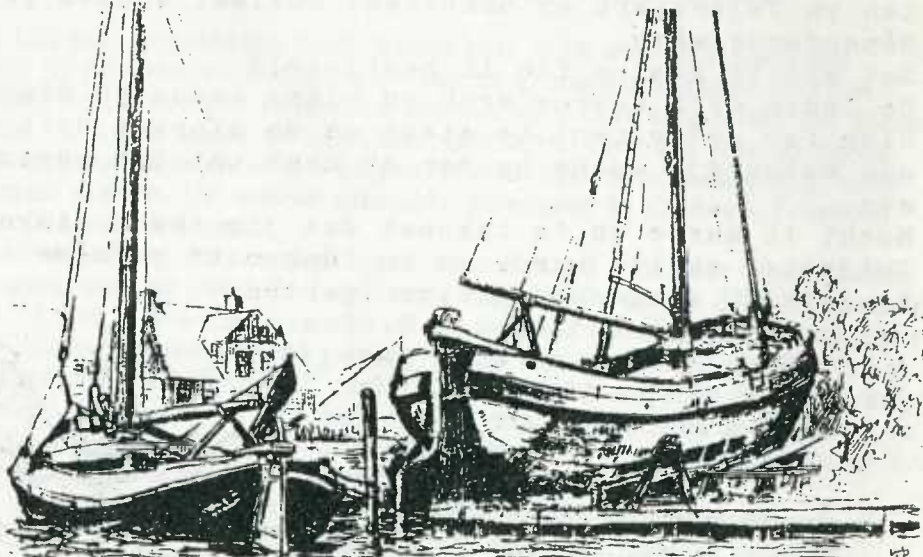
BYLANS DE TREKFEART
bydragen oer minsken en dingen út Tsjerkwert en omkriten
troch Gerben Wijnja
DOEDE WIJNGAARDEN 60 JIER FISKERMAN

"Ik ha nooit lekkerder sliept as yn myn hokje by it tichtset"

Fryslân is in wetterlân, fol marren fearten, rivieren en kanalen. Gjin niget dat it hjir eartiids optilde fan de skippen: turf- en terpmodderskippen, beurtskippen en fiskersboaten. Wat binne der wat skippen hjir oer de trekfeart kommen, op 'e wyn, mei de kloet of yn'e beage. Noch skowe skûtsjes en oare skippen fan de brune sylfeart ús doarp bylâns en noch wurdt der in protte yn'e trekfeart dobberfiske, net om in stik brea te fertsjinjen, mar om'e sport.

In man yn ús doarp dy't lykwols noch as breafisker aktyf is, is Doede Wijngaarden. Dit jier stiet er al 60 jier yn'e fiskersboat en sa'n jubileum woene wy net ûngemurken foarby gean litte.

Op in jûn yn septimber doe't der in dizige damp oer de trekfeart en de fjilden dreau, setten wy nei him ta en tekenen syn ferhaal op.

Fiskersboaten op'e heeling fan Heech nei in tekening van J.W. Dijk
 út syn ferneamde boek "de schoonheid onzer binnenschepen"

Hoe't it begûn

"Op 13 april 1918 waard ik berne op Fiskersbuorren. Pake Douwe Visser wie fiskerman op in aak. Hy sylde noch op 'e wyn. Foaryn wie in kajút en yn 'e midden siet de trôch, in beun dêr't wol 1000 pûn iel yn koe.

Pake foer fan Eksmoarre nei Pärregea op en del en hy wie ien fan 'e lêsten dy't op 'e marren dêr fiske. Dy binne letter nammentlik droechmeald. Doe't er dêr net mear fiskje koe, hat er de Trekfeart krigen fan 'e gemeente Wûnseradiel, fan't Súdein by Warkum oan Boalsert ta.

Se ha doe it húske krigen op Fiskersbuorren. It stiet der noch, mar it is hast yninoar dondere. Dat wie foar harren hast in kastiel fergelike mei dy aak dêr't se foarhinne yn húsmannen. It wie der wol gesellich mei de hout- en turfkachel. Myn omke Klaas wit noch dat pake mei hol wetter hast in tomme fespile hat. Hy hie in fiskersboatsje achter de aak oan en it gierde nochal bot. Doe't er him nêst de aak lûke soe, doe knypste de tomme him der hast ôf.

Doe't ik in jier as 12 wie, bin ik begûn en krige ik de earste fiskakte foar it fangen fan iel. Dy die in gûne, in fermogen yn dy tiid. It wie 1930, yn 'e tritiger jierren, doe't ik fan omke Klaas katoenen fûkjes krige. Dêrmei fiske ik yn 'e kritefearten. Der sieten doe oeral kerpers fan in pûn as trije en dy brochten doe in dûbeltsje it pûn op. Yn 'e bou die in oere yn dy tiid ek in dûbeltsje, dat it wie net iens sa gek. In bleike brocht fjouwer sinten op en in skiere iel sân stoeren. Dy hiene wy it leafst. De reade iel brocht 16 oant 18 sinten op. Kwabiel woene de minsken net ite. Dy sjocht men no ek noait mear. Ik ha se noait iten, mar ik ha wol heard dat guon minsken se lekker fûnen."

Fan skoalle

"Mei 13 jier bin ik fan skoalle kommen. Mei wat fiskjen, wat hanneljen yn kninen en sekken en fan alles wat, fertsjinne ik myn earste sinten. Op it stêdhûs hie ik in domeinfeargunning krigen, ik miende foar in tientsje. Dy joech rjocht op it fiskjen yn rykswetter. Yn '36 hat heit foar 52 en in heale gûne in fiskersboat mei in sprytseil foar my kocht. Dat wie yn Warkum by Sikke de Vries, 'Brike Sikke' seinen se doe. Ik fiske earst yn 'e Blauhûster en Westhimmer Puollen. Alle jierren fong ik sa'n 5000 pûn blei en sa. Elk fiske dêr op wytfisk want der wie gjin seefisk mear nei de ôfsluting fan de Sudersee."

Doede wie folop breafisker wurden. Hy fiske allinne mei fûken, mar sa njonkenlytsen krige er op 'e Hiemert in tichtset en dy hat er noch, no yn Arum, mar 't is noch yn deselde feart.

Yn 'e oarloch en ek neidetiid noch wol, fiske er nachts by it tichtset.

Doede: "As it goed reinde en hurd waaide by tsjuster moanne dan swom de iel. Yn 'e oarloch is der lykwols in fleanmasine delhelle by Burchwert. De stikken alluminium hie ik doe op it hokje lizzen.

Ik ha noait lekkerder sliept as yn myn hokje dêr, op in striesek mei in dûbele tekken oer my hinne. Moarns fjouwer oere moast ik der al út want dan moast de komelker der mei de boat troch. Dat wie âlde Klaas Feenstra. Ik helle de jûns in mingel molke by him en dy makke ik dan waarm op in petroaljesteltsje. De jûns siet ik by it petroaljelampke wat te fûkbreidzjen. Ik stookte it houtkacheltsje lekker waarm mei hout en sa dat ik út 'e feart helle hie.

Us omke kocht yn dy tiid in nije boat by Lanting, fan 'e helling fan Drylts foar 85 gûne. Dy kostet no tûsenen!

Mar om werom te kommen op dat hokje dêr by it tichtset. Yn augustus stikten je der hast yn en by't winter ferrekten je der."

Doede docht in nije trek oan syn sigaar, blaast wat wolkjes de keamer yn en fertelt dan fierder:

"Winterdeis moast ik fûken breidzje en reparearje. Mar it snoekfiskjen gie ek wol troch, mei de boat dwers troch de iisskossen hinne. Dat wie in ôfgryslík kjeld lijen. Men moast mei de hannen yn dat iiskâlde wetter om de fûken te lichten. Yn 'e oarloch hiene wy netsjes ûnder it iis troch om snoekbears te fangen. Dy frearen je hast oan'e hannen fêst. Mar alles wie jild wurdich."

"Mei in boat op'e wyn en 20 meter tou"

"Ja, dêr kaam men in hiel ein mei. As ik fan fiskersplak feroare, dan kaam it hiele hokje útinoar. It siet nammentlik mei heakjes yninoar. It waard dan op de boat laden en dan skode ik de hiele hannel fan Fiskersbyorren dwers troch de stêd nei De Hiemert. Niks wie ûnmooglik.

Simmerdeis wie it gjin fiskerswaar. Dan wie ik yn 'e ûngetiid by Jelle Twynst ra, boer op Ymswâlde. Jouke Talsma, Willem Wijma, âlde Jabik en soan Jappy Twynstra wiene der dan ek by. En dochter Tine. Dy moast tymstjoere. Mei help fan twa hynders lûkte sy it hea op in bulte."

Tanen

"Dat tanen wie my ek wat. Eartiids dienen wy dat mei eek. Dat kaam fan 'e ikebast. Letter brûkten wy kasjû út Ynje. Alle fjouwer wiken moasten de netten taand wurde. Wat in ellende! Thús hie ik earst op 'e Singel, dat wie yn 'e oarloch, in taantsjettel. Ik stookte fan alles. It rikke behoarlik en stjonke dat it die. De lju setten dan ek gau nei de waskline ta. Mar der kamen gjin klachten hear. Tsjintwurdich kin der niks wêze of de lju ha lêst fan inoar."

Nei de oarloch

"Doe kaam der in Johnson 5 pk oanhingmotor. Dy leste wol benzine en dus hie ik ek mear ûnkosten. Us heit sei wol ris: "Lit him mar sinke", doe't ik him ris net oan 'e praat krije koe. Letter die bliken dat de benzine al wer op wie. Myn bêste nacht op it tichtset hat 170 pûn west. Mar dat wie ek markear. Noch net sa lang lyn ha'k noch ris 150 pûn yn ien nacht út 'e netten helle. Mar ferjit net, je moatte der ek de hiele winter mei troch de tiid! Fangstbeheiningen binne der by de binnenfiskers noch net. Wy meie safolle fange as wy wolle en kinne. Konkurrinsje ha wy wol krigen fan de ielkwekerijen, mar dy lju ha fansels ek in kostpriis. Dêr moast dy net op fersjen. De wylde iel dy't wy ferkeapje binne sa't wy se fange. Goede iel moatst trouwens by foarkar net op'e merk keapje, mar by de goede ielhannel. By Hans de Haas sit it wol goed hear!

Moedeleas ha'k noait west as der wer ris neat yn 'e netten siet. Wy hiene thús noch wat âlde hinnen en dêr hiene wy aaien fan en wy fokten pykjes. Mar wi't, it wie frij wurk. Men is sels baas en dat docht it him.

Tsjinslaggen

"Mei fernieling ha'k wol fan alles belibbe. Alle fûken binnen wol ris fuorthelle. In strop, want in gruttenien kostet in pear hûndert gûne. Mei it leechheljen giet it noch altiten knap en it wetter is no gelokkich aardich frisser wurden. Dat hat wol alderraarst west. Dan sieten de boeren op'e Hiemert mei in bûsdoek foar de noas te melken. Sa stjonkte it wetter en dêr moasten wy ús brea yn fertsjinje. Alles wie dan dea en it duorre dagen foardat der wer ris wat libben yn'e fûken siet. Der is lykwols noch altiten folop iel. Ferline jier ha'k sels twa salmen fongen."

Doede Wijngaarden beskikt no noch oer 3 tichtsetten, ien grutte en twa lytsere, en ferskate skutsfûken. Noch altiten giet er der mei it boatsje op út. Moarns om sân oere lûkt er de doar achter him ticht, skôget it waar en set dan mei Rintsje Bakker nei de boat. Mei in glimk op syn gesicht fertelt er dat Rinske him sein hie dat sy ek wol ris mei woe. Doet hat lykwols al ris mei west te fiskjen.

It fiskjen giet noch troch oant novimber ta. Sa lang brâne der op it tichtset jûns noch de petroaljelampen want oars wurdt de boel fyn fard.

Doede Wijngaarden is in beskieden man, wars fan sweeslaan en sa. Mei belangstelling folget er ferrjochtings fan syn soan Gerrit. "Tussen Kunst en Kitsch" skarrelt er troch de tiid. Gerrit syn wurk heart sa stadichoan ta de Kunst mei in haadletter. Heit Doede is der grutsk op. Mei it kiezen fan ek in frij berop giet er yn heite fuotleasten. In bytsje spitich lit Doede noch witte:

"Mar hy moat niks fan 't fiskjen ha."

* * * * *

JANTJE BETON

stichting ten behoeve van leef- en speelruimte
BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN

It Pjuttehonk yn't besûnder is jim tankber foar
de opbringst fan f.352,50 foar Jantje Beton.

NIERSTICHTING.

De kollekte foar de Nierstichting hat f.300,--
opbrocht. Tank hjirfoar.

De Kollektantes.

Bydragen binne kommen fan:

R. Galama, Tsjerkestrjitte; frou B. Kuipers, Singel;
Sj. Buwalda, Snits; J. Hylkema, Parregea; G. Mulder,
Singel; R. Steur, Sylroede; D.v.d. Wal, Dedzjum.

ús hertike tank!

Boargerlike Stân:

- * Op 9 oktober troude Riemer Haytema út Dedzjum
mei Akky de Vries út Aldegea(W).
Sy wenje no oan 'e Sylroede nûmer 35.
- * Ek harren buorlju trouden.
Dit binne Wieger de Jong en Joke Visser út Berltsum.
Harren feest wie op 30 oktober en sy wenje op
nûmer 37.
- * Op 9 novimber wiene Durk en Martje van der Veen- Baa rda
25 jier troud.

Alle pearen winskje wy folle lok!

A G I N D A .

- 13 novimber : Jiergearkomste Oranjeferiening
Waltahûs jûns 8 oere.
- 27 novimber : Doarpsbelang jiergearkomste
Waltahûs jûns 8 oere.
- 28 novimber : Yntocht Sinteklaas
Middeis 2 oere.
- 28 novimber : Play-back-sjo
Waltahûs de jûns.

SNYPSNAREN.

*Wat is leafde?

De hûn fan Jehannes en Jehanne wykt nèt fan 'e side fan harren lytse soan Henk-Jan. De goeie lobbes is sa sljocht mei him dat er sels syn dikke griene snotbongels opslobbert. Dât is leafde! Wiere leafde!

*Der is net allinne in lânferhuzing geande op Ymswâlde, mar ek in folksferhuzing.
Rients en Coby, no Okke en Hiltsje.....
De brêge moat mar omheech.

*Je soene je fingerseinen opfrette, man!
Dan waait it as it rikket en dan docht je mole it (noch) net!
Mar: "Buurmans leed troost."

*Hoe kom je yn it hûs fan in pastroud stel, sûnder de boel te fernielen?
Hiel ienfâldich: Under de fundearing trochgrave, neierhân it gat opfulle mei sân en der kraait gjin hoanne wer nei! It ienigste spoar: in hûs fol pypskom. Droege smoargens, dus dat foel ta.

Je mag ze toch wel eens een beetje extra verwennen...?

*As je as jongtroud pear (Wieger en Joke) om 5 oere noch wekker lizze yn je houliksnacht dan is dat neat besûnders.
Mar as de hiele buert ek gjin wink yn 'e eagen kriget fanwege geplof ta eare fan it troude pear, dan is it wat oars. In protte buorlju stapten de oare moarns dan ek mei de ferkearde foet fan 't bêd... Eigen houliksnacht fergetten?

Wa hat bûter op 'e holle?

*Johan Velting ferlear twa fan syn kostbere downen; ôfsketten troch buorman A of buorman B. That's the Question. Wil de echte duivenmoordenaar nû opstaan?

*De oandielhâlders fan "Wynturbine Beabuorren B.V." ha blykber harren earste bonusútkearing krigen. Uilke W. rydt teminsten sûnt koart yn in mochal wat gruttere auto.

*Der komme in protte illegalen nei Nederlân, "it lân fan molke en hunich"
Amerika, "it lân fan ûnbegrinze mooglikheden" is sa gastfry nèt!
Sybolt B., al 4 jier in rasechte "Amerikaan", waard yn Detroit as illegaal it lân útsetten en is no wer legaal yn "It bêste lân fan ierde."
Clinton is de nije presidint en alles sil no oars

en better wurde!
Is der noch hoop foar Pipy?

*Hylke F. is in protte op'en paad. Je hearre en sjogge dan net allinne in soad, mar je rûke ek fanalles. Doe't der in poepruft ferskjinne waard ûnder syn noas, koe er noch krekt kokhalzjend by de groppe komme.....

*Klaske Huitema miste al 2 dagen har knyn; it sportfjild is grut en it dierke wie al ôfskreaun. Buorman Haye K. liet it der lykwols net by sitte en sette in klopjacht yn, oermeestere it bist en spikere in buortsje mei dêrop: "Ik ben terug, Knÿn." by Klaske op 'e doar.

*It hûs fan de Goemans is ferkocht. De oertocht kin begjinne; earst wurdt de tun oanpakt, it is no de tiid. Goeman ferfart de planten yn in kroade en frou Goeman yn in bernewein. Dêr sille de jonge planten dan wol yn sitte, tink.

* It fâlt *Richtje* wol wat ôf dat der gjin

snypsnaren trochjûn wurde.

Kopy en snypsnaren fòar 15 des. tel. 2635.

FRAAIE VERHALEN

